

DENE GHAṖEKWI GHQ GODI

Moderna goredi eyia dehko nátse eyáa (COVID-19) adenulé le gha dene ghaṖekwi náidí kəhtsj ke

Dehko nátse eyáa (COVID-19) diri eyáa tsené nátse k'óne areyqoné néné dene tah ajá. Diri eyáa dehko nátse eyáa (COVID-19) dene diri eyáa gots'É kúlú dene Ṗehda sji goṖó yet'á eyáa kjiile gots'É eyáa kji kúlú eyáa ts'ÉhəṖoné edáts'aredí le. Kúlú, Ṗhda hé dene necha ke amji eyáa gots'É nátse eyia t'á dehko nátse eyáa (COVID-19) gota ajá nidé yet'á guchá eyáa kji gha dúle hé Dene eyáji kó gok'ekedi dáudi nidé yet'á gowhile.

Dene ghaṖekwi náidí t'á denekwé tah nágots'É hé denekwé edegha náidí dets'j (antibodies) t'á eyáa ch'á edek'ekedi. Dene ghaṖekwi eyia betáoreṖá eyáa (COVID-19) adenila nidé nezóle t'á.

Diri Moderna náidí dehko nátse eyáa (COVID-19) adenulé le gha náidí ayí q't'e?

Moderna goredi eyia dehko nátse eyáa (COVID-19) gha dene ghaṖekwi náidí (Messenger RNA or mRNA) q't'e. Diri dene ghaṖekwi náidí dehko nátse eyáa (COVID-19) ch'á denekwé tah gok'edi edegháonęhte q't'e. December 23, 2020 ekúu Nezó Edegots'eredí Godahk'á (Health Canada) diri dene ghaṖekwi náidí gha Ṗęę kedi.

Dene ghaṖekwi náidí (mRNA) dánj eghálaeda q't'e?

Diri dene ghaṖekwi náidí (mRNA) náidí gonáq dene ghaṖekwi náidí xęht'Éle q't'e beta eyáa tsené (virus) nátsele dáudi nidé eyáa tsené godile bet'á le q't'e.

Dene ghaṖekwi náidí (mRNA) sji denekwé tah goghqedi hé asij saneht'e t'á gots'edi (protein) heredi denekwé tah gok'edi gha hehtsi. Asij saneht'e t'á gots'edi (protein) heredi denekwé tah gok'edi gha hehtsi t'á eyia dehko nátse eyáa (COVID-19) ch'á dene k'edi dehko nátse eyáa (COVID-19) nets'É le kúlú. Dene ghaṖekwi nidé dehko nátse eyáa (COVID-19) diri eyáa ch'á dene k'edi q't'e. Dene ghaṖekwi náidí (mRNA) bet'á nekwé tah (DNA) kúlú agode gháile.

Dene ghaṖekwi got'ághqó nidé diri dene ghaṖekwi náidí (mRNA) asij saneht'e t'á gots'edi (protein) while ṖayəṖj t'á eyáa ch'á nekwé gok'edi hé dene ghaṖekwi náidí (mRNA) gháre wile at'j. Dehko nátse eyáa (COVID-19) eyáa anele gháile beta eyáa tsené q't'Éle t'á.

Dánj náidí dene gha keredi?

Moderna goredi eyia dehko nátse eyáa (COVID-19) gha náka denechiré ghakekwi gháre dj dadzene k'enahta nidé k'achu dene gha nakekwi. Diri dene ghaṖekwi náidí dárewhá gogha nezq sṖonj yek'eokereshó le. Moderna goredi eyia dehko nátse eyáa (COVID-19) gha dánęht'e dene ghaṖekwi nidé eyj zq ghá q't'e.

Amij ke ghaṖekwi náidí t'á gogha Ṗekwi?

Diri dene ghaṖekwi náidí (Moderna) dene ke honénqóets'Édj goxae gots'É hjdé eyi ke goghá q't'e. Negha Ṗekwi were Amij nájdík'Éoreshq goghálakeda negha Ṗekwi gha (health care provider) diri náidí negha q't'e nidé zq negha Ṗekwi gha.

Diri náidí amij ke gogha q't'É le?

Diri deneke dene ghaṖekwi náidí (Moderna) gogha q't'Éle:

- Amij diri ale dehko nátse eyáa (Moderna COVID-19) gha begha Ṗekwi t'á yet'á eyáa kele t'á
- Amij dehko nátse eyáa (COVID-19) gha begha Ṗekwi t'á yet'á eyáa kele hé dánj got'á kji ejq nila gháre k'ola t'á

Amj̄ ke h̄dó dene nakwá náidí t'á gohaṖekwi gha s̄oní?

Diri dehko natse eyáa (COVID-19) gha dene ghaṖekwi náidí k'ále yekáokenehta t'á k'ále amj̄ ke gha q̄t'éle:

- Dene ke amj̄ gokwēta nágotsele (immunosuppressed) ke hé k'ále goghálakeda ke
- Dene ke amj̄ gokwēta nágotsele (autoimmune) ke
- Amj̄ ke bebí heak̄t'e ke dáudí nidé bebí got'ó het'ó nidé k'ola
- Amj̄ honénq̄q̄ets'éd̄j̄ goxae gots'e h̄j̄yo nidé k'ola

Diri niri anehdi nidé amj̄ negha Ṗekwi gha (health care provider) gots'ē gōde.

Asj̄ dúle dehko natse eyáa gha dene ghaṖekwi t'á eyáa ts'ile?

Dehko natse eyáa gha dene ghaṖekwi dúle areyq̄né náidí lanj̄ dúle bet'á eyáa ts'ile (side effects). Dehko natse eyáa gha dene ghaṖekwi náidí (Moderna COVID-19) bet'á goṖō bet'á eyáa ts'il̄i ch̄o le dene ghaṖekwi t'ághō dzene s̄anet'e z̄o bet'á eyáa ts'ij̄. Náka dene ghaṖekwi ekúu nidé z̄o bet'á eyáa ts'ij̄.

Dehko natse eyáa gha dene ghaṖekwi náidí (Moderna COVID-19) diri t'á denekwē tah gojiri:

- Denekwí eyáa
- Dene ch'iré dáudí nidé dene kw'ene laghōṖa eyáa
- Denegha eligu
- Wekō dene Ṗahj̄
- Dene ghaṖekwi k'é eyáa, dek'otse hé híghá
- Hiyu hé dene góht'á eyáa
- Nits'anit̄j̄

Naxe ghaṖekwi t'á negha gojiri nidé goht'ene wek'a naghāṖekwi k'e neniṖa gháre dene Nájdík'ēoreshq̄oreshq̄ goghálakeda ke (health care provider) ghálaeda denekwí náidí (Tylenol) negóné eyáa hé wekō Ṗahn̄j̄la kagoridi.

NeghaṖekwi got'ághō nidé?

Diri neghaṖekwi got'ághō nidé neghōts'edi gha t'á honénq̄q̄s̄l̄ai minutes gots'ē ejo weneda bet'á eyáa ts'ile náodí t'á. Ṗahtare nidé dúle bet'á denekwē k'e dek'otse at'í, ts'ej̄u gha deneyi náts̄e at'í, denek'á, denewá hé denedaghō hé híghá.

NeghaṖekwi gots'ē kánaretl'e got'ághō naghā gogiri agúchá nidé diri horila t'á gots'ē gots'ede (9-1-1) gots'ē gōde dáudí nidé nekōta dene eyáaj̄i k'edi ke gots'ē gōde dáudí nidé horila eghálaeda k'e (emergency) ekút'j̄ gots'ē d̄j̄ta.

NeghaṖekwi got'ághō nidé dene Nájdík'ēoreshq̄oreshq̄ goghálakeda ke goxe eghálaeda ghá?

Dehko natse eyáa (COVID-19) gha z̄o neghaṖekwi náka diri náidí (Moderna) t'á neghaṖekwi. Edaghō neghaṖekwi neghaṖekwi le s̄oní kúlu díkanj̄ edek'eadí:

- Nahelá k'eatse z̄o
- Elets'ē n̄wáale at'j̄ le
- Nahewá k'e t'así wahchú/k'e dahko
- Dene l̄o tah at'j̄ le
- Nekō nezō gok'enedí náidí diatle t'á gok'e najtse
- Neghagojire nidé nekō weneda
- Eyáa ts'ēh̄q̄né eáts'aredí nidé neghákudá